Uppföljning av tidigare gemensam avfallsplan för

Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Melleruds kommuner

Bilaga 4 till avfallsplan för fyra Dalslandskommuner 2026–2037

Uppföljning av tidigare gemensam avfallsplan Bengtsfors, Dals Ed, Färgelanda & Melleruds kommuner. I den tidigare gemsamma avfallsplanen har två övergripande fokusområden formulerats för den framtida avfallshanteringen i de fyra Dalslandskommunerna:

Fokusområde 1:
Avfallet i kommunerna ska inte vara farligt för människors hälsa eller miljö

Fokusområde 2:
Vi ska högre upp i avfallstrappan!

Till dessa fokusområden har mätbara mål och aktiviteter kopplats. Målen syftar inte till att uppfylla fokusområdena i sin helhet utan anger vad kommunerna särskilt kommer att prioritera inom avfallsplanens livslängd. Det finns även ytterligare aktiviteter som är kopplade till de två övergripande fokusområdena.

Fokusområde 1 i tidigare gemensam avfallsplan, 2018–2025:
Avfallet i kommunerna ska inte vara farligt för människors hälsa eller miljö

Mätbart mål nr 1

Mål 1	Senast år 2025 ska det inte finnas något farligt avfall, elektronikavfall eller batterier i hushållsavfall som samlas in i kärl.

Mål 1 har följts upp genom årliga plockanalyser:

Kommun	År	FA i rest-matavfall, anges i %
Bengtsfors	2018	0 %
Dals Ed	2018	0 %
Färgelanda	2018	0 %
Mellerud	2018	0 %

Kommun	År	FA i rest-matavfall, anges i %
Bengtsfors	2019	0 %
Dals Ed	2019	0 %
Färgelanda	2019	0 %
Mellerud	2019	0 %

Kommun	År	FA i rest-matavfall, anges i %
Bengtsfors	2020	0,1 % 3 st glödlampor
Dals Ed	2020	0,1 % 4 st AA batterier
Färgelanda	2020	0 %
Mellerud	2020	0,1 % 2 st glödlampor & 3 st AA batterier

Kommun	År	FA i rest-matavfall, anges i %
Bengtsfors	2021	0,3 % 10 st småbatterier
Dals Ed	2021	0 %
Färgelanda	2021	4,2 % Elektronik & förlängningskabel
Mellerud	2021	1,3 % El-kabel

Kommun	År	FA i rest-matavfall, anges i %
Bengtsfors	2022	0,2 % Glödlampa, 4 st småbatterier
Dals Ed	2022	0,5 % 1 st Aerosol
Färgelanda	2022	1,6 % El kabel
Mellerud	2022	2,3 % Eluttag

Kommun	År	FA i rest-matavfall, anges i %
Bengtsfors	2023	0,1 % småbatteri
Dals Ed	2023	0,3 % småbatteri
Färgelanda	2023	0 %
Mellerud	2023	0 %

Kommun	År	FA i rest-matavfall, anges i %
Bengtsfors	2024	0 %
Dals Ed	2024	0 %
Färgelanda	2024	0 %
Mellerud	2024	0 %

Aktiviteter för fokusområde 1

MÅL 1						
Nr	**Åtgärder**	**År**	**Styrmedel**	**Kostnad**	**Ansvarig**	**Uppföljning/ Bedömning**
1.1	Gemensamma informationsinsats-er med fokus på att sortera ut FA och förebygga innehavet av FA genom smart konsumtion	2019 2022 2025	Information	Medel	Avfallsenhet, Informationsansvarig	Informationsfolder framtagen och skickats ut till hushåll & verksamheter
1.2	Samarbete med samt stöd och information till butiker om mottagande av elektronikavfall	2019	Information Tillsyn	Liten	Avfallsenhet DMEK	Information finns på några kommuners hemsida.
1.3	Utreda och ev. införa ”Farligt avfall slinga” där anlitad mottagare av farligt avfall kan köra turer, exempelvis på landsbygden	2020	Upp-handling	Stor	Avfallsenhet	Tjänsten finns upphandlad, men behovet har inte varit efterfrågat och att det fungerar bra för kunden att lämna detta själv vid kommunernas ÅVC och även vi hänvisat i utskickat till detaljhandeln när det gäller elektronik som är 1 mot 1.

Mätbart mål nr 2

Mål 2	**Antal inrapporterade klagomål på nedskräpning vid ÅVS ska halveras till år 2025 i jämförelse med 2018.**

Aktiviteter för mål 2

Nr	Åtgärder	År	Styrmedel	Kostnad	Ansvarig	Uppföljning/ Bedömning
2.1	Upprätta rutin för hur antal klagomål ska registreras och sammanställas	2018	Admin	Liten	Avfallsenheten	Uppföljning har fungerat bra, nedskräpning är fortfarande ett problem. Från 2024 har vi nytt avtal och där håller vi på att ta fram en ny avvikelse-felanmälningsrapport
2.2	Informera på respektive kommuns hemsida om hur anmälningar ska tas emot	2018	Admin	Liten	Avfallsenheten	Uppfylls
2.3	Årliga/Löpande möten med upphandlad entreprenör. FTI för att diskutera behov och frekvens av tömning, antal stationer och behållare med mera för att skapa trygga och välordnade ÅVS:er	Varje år	Admin	Liten	Plan- och byggenheten	Möte med FTI har genomförts årligen, från 2024 har kommunerna ansvaret för insamlingen och har nu kvartalsvisa avstämningar med upphandlad entreprenör.

Övriga aktiviteter för fokusområde 1						
Nr	**Åtgärder**	**År**	**Styrmedel**	**Kostnad**	**Ansvarig**	**Uppföljning/ Bedömning**
A. 1	Se över möjligheten att ta bort ÅVC-avgift för hushåll (Mellerud och Färgelanda)	2018 (Färge-landa), 2019 (Mellerud)	Admin Taxa	Stor (om-struktur av taxa, tar dock bort en inkomst)	Avfallsenhet	Begränsade fria besök finns nu i Mellerud & Färgelanda
A. 2	Se över tillgängligheten till ÅVC:er (mer enhetliga öppettider)	2019	Admin Tillsyn	Stor	Avfallsenhet	Färgelanda, Mellerud och Bengtsfors utökar öppettiderna med 1 dag/vecka, kvällsöppet en dag/vecka samt en lördag/månad. Dals Ed kommer utöka med 1 dag/vecka från 2025 under högsäsong (maj-aug). I övrigt ser vi inte behovet av att kommunerna har enhetliga öppettider då vi har mindre möjlighet att hjälpa varandra över gränserna om vi har gemensamma öppettider.
A. 3	Upprätta åtgärdsplaner för nedlagda deponier med riskklass 1 och 2 i kommunerna.	2020	Admin Tillsyn	Medel-Stor	DMEK	DMEK arbetar med frågan, alla kommuner har ej kartlagts om där finns deponier med riskklasserna 1 & 2.
A. 4	Översyn av riskklassning av nedlagda deponier samt ställningstagande	2018	Tillsyn	Liten	DMEK Berörd kommun	DMEK arbetar med frågan, alla kommuner har ej kartlagts om där finns

	för respektive deponi om fortsatta åtgärder					deponier med riskklasserna 1 & 2.
A. 5	Ta med avfallshanteringen i beaktande vid detaljplanering genom exempelvis upprättande av rutiner	2020	Fysisk planering	Liten	Planenhet	Avfallsenheterna får detta på remis
A. 6	Ta fram rutin för att säkerställa yttrande från avfalls-enheterna vid om- och nybyggnation	2021	Fysisk planering	Liten	Planenhet Kommunala bolag	Rutin upprättat
A. 7	Upprätta en rutin för hur samarbetet kring enskilda avlopp ska förbättras mellan avfallsenhet och DMEK	2018	Tillsyn	Liten	Avfallsenhet / DMEK	Rutin upprättat

Fokusområde 2 i tidigare gemensam avfallsplan, 2018–2025:

Vi ska högre upp i avfallstrappan!

I första hand ska avfallsmängden minskas – genom förbättrade produktionsmöjligheter och förändrade konsumtionsmönster. För Dalslandskommunerna tror vi att detta sker främst genom ändrade konsumtionsvanor- vilket innebär att invånarna i kommunerna behöver påverkas och kravställning inom kommunens upphandlingar. men även att upphandlingsmöjligheter inom den egna kommunala verksamheten behöver ses över.

Mätbart mål nr 3

Mål 3	Mängden kärlavfall i kommunerna ska minska med 20 % per invånare år 2025 i jämförelse med 2016.

Mål 3 har följts upp genom att jämföra insamlade mängder kärlavfall, samt årliga plockanalyser för att följa upp att utsorteringen av det som idag felaktigt hamnar i kärl sorteras ut.

Nyckeltal (2016):

Kommun	Mängd kärlavfall (ton/år)	Mängd kärlavfall (kg/person/år)
Bengtsfors kommun	2 088	210
Dals-Eds kommun	1 090	228
Färgelanda kommun	1 068	161
Melleruds kommun	1 959	209

Sammanställning mängd kärlavfall (ton/år) 2018–2024

Kommun	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bengtsfors	2 016	1 987	1 900	1 841	1 754	1 706	1 664
Dals-Ed	1 030,9	1 021,1	957,7	946,7	919,7	891,6	891
Färgelanda	1077	1095	1085	1095	1021	998	965
Mellerud	1 884,4	1 729,4	1 774,2	1 817,8	1 664,24	1 532,7	1 611

Aktiviteter för fokusområde nr 3

Mål 3						
Nr	**Åtgärder**	**År**	**Styrmedel**	**Kostnad**	**Ansvarig**	**Uppföljning/ Bedömning**
3.1	Utreda möjligheten att ytterligare miljöstyra med taxan (ex. behovsstyrd hämtning, vägning av kärl)	2023	Avfalls-taxan Upp-handling Information Avfallsföres krifter	Medel	Avfallsenhe t	Avvaktar tills det är dags för ny upphandling (2025)
3.2	Information på hemsidorna om hur avfallsmängderna kan minskas. Informationen ska fokusera på hur beteenden kan förändras genom återkoppling och agerande samt kunskapsökning – samma information hos alla kommuner	2019	Information	Liten	Kommunika tör	Information finns på hemsidan.
3.3	Genomföra ett projekt i skolor, vård och omsorg med fortsatt fokus på matsvinn	2019	Information Upphandlin g	Medel	Kostchef och berörda enheter i organisatio nerna	Kostenheterna uppfyller aktiviteten
3.4	Ta fram rutin för kriterier som minimerar avfall vid kommunal upphandling	2019	Upphandlin g	Medel	Kommunen s upphandlin gsresurs	Kravet uppfylls, finns med vid upphandling
3.5	Besöka skolor information/förelä sning och ev. studiebesök för skolelever på ÅVC	Årlige n	Läroplan	Liten	Avfallsenhe t/ Utbildning	Ej genomförts under pandemi. Mellerud, Bengtsfors har tagit fram en plan för information och studiebesök vilket kommer genomföras för 4:e klassarna under 2025 och sedan årligen.

Mätbart mål nr 4

Mål 4	Senast år 2025 ska minst 93 % av matavfallet från hushåll, restauranger och storkök tas omhand så att växtnäringen utnyttjas. Matavfallet ska behandlas biologiskt så att energi och växtnäring omhändertas

Uppföljning samt nyckeltal för mål 4

Mål 4 kommer att följas upp genom plockanalys årligen.
Plockanalys som genomfördes under hösten 2017 visar att andelen matavfall som sorteras ut hos hushållen, för att sedan gå till biologisk behandling så att energi och växtnäring tas tillvara, fördelas enligt nedanstående tabell. Förekomsten av matavfall i det brännbara restavfallet varierar mellan 5 och 17 % hos de fyra kommunerna.

Aktiviteter för mål nr 4

Mål 4						
Nr	**Åtgärder**	**År**	**Styrmedel**	**Kostnad**	**Ansvarig**	**Uppföljning/ Bedömning**
4.1	Utreda förutsättningar för biogas-produktion av organiskt avfall inom Dalsland och samarbete med andra aktörer inom regionen	2019	Admin	Stor	kommunledning	Detta har utretts inom ramen för Fossilfri Gränsregion. DMN kommer delta i arbetet om ev. mer biogas.
4.2	Ställa krav på avfallsbehandling till biogas av matavfall vid upphandling av nästa renhållnings-entreprenad	2019	Admin Upp-handling	Medel	Upphandling/Avfallsenhet	Detta var ett krav som ställdes i den nya upphandlingen 2019/2020
4.3	Ta fram en kommunal fordonspolicy kopplad till bland annat biogas	2020	Admin	Medel	Miljöstrateg (DMEK)	*Det finns ingen gemensam fordonspolicy i dagsläget,* men alla kommuner har uppdaterade miljörutiner som ligger på deras intranät. Rutinerna berör bland annat resor och kommuner som har biogasfordon (Dals-Ed,

						Bengtsfors, Färgelanda och Mellerud) har inskrivit i rutinerna att biogasbilarna ska tankas med biogas i första hand.
4.4	Gemensam informationsaktivitet för våra hemsidor, så att vi har likartad information gällande hantering av kommunalt avfall. med fokus på att sortera ut matavfall	2022	Information Admin Taxa	Medel	Avfallsenhet/ Kommunikatör	Uppfylls

Övriga aktiviteter för fokusområde 2

Ytterligare aktiviteter kopplade till det övergripande fokusområdet						
Nr	**Åtgärder**	**År**	**Styrmedel**	**Kostnad**	**Ansvarig**	**Uppföljning/ Bedömning**
B.1	Genomföra en kundundersökning för en avstämning om kunderna är nöjda med servicenivån.	2019 2022	Information	Stor	Avfallsenhet	Ingår i befintliga kommunenkäter, har ej genomförts under 2019 & 2022.
B.2	Årligen genomföra plockanalyser	Årligen	Upphandling	Liten	Avfallsenhet	Genomförts
B.3	Återbruk: Uppmuntra till återbruk. Utreda möjligheten till samarbeten med organisationer för återbruk på ÅVC Genomföra projekt för att uppmuntra till omhändertagande av bygg & rivningsavfall	2024	Information	Medel	Avfallsenhet	Kommunerna samarbetar med AME som arbetar med ett mindre skaligt återbruk från ÅVC. Då lagen har tillkommit om omhändertagandet av bygg- & rivningsavfall så blir det i samband med detta en utsortering enlig

						förordningen som ska följas.
B.4	Utnyttja kommunens näringslivsträffar för företagare till att informera om avfall (förebyggande av avfall, transporter, källsortering, farligt avfall med mera).	2019 2024	Information		Näringslivschef	Uppfylls ej
B.5	Införa full sortering (av tidningar, förpackningar, matavfall) hos alla kommunala verksamheter	2020	Information Tillsyn Upp-handling Fysisk planering	Medel	Samhälls-byggnads-förvaltningen / tekniska kontoret	Uppfylls
B.6	avfallsminimerings-projekt inom all kommunal verksamhet	2024	Information	Liten	Avfallsenhet	DMN har tagit fram en interaktiv miljöutbildning, där ett avsnitt handlar om konsumtion.
B.7	Förbättra rutiner och tillsyn över hanteringen av rivningsavfall	2019	Tillsyn Fysisk planering	Liten	DMEK Plan- och byggenhet	DMN tagit med den i sin verksamhetsplan så att denna rutin jobbas med (tillsammans med byggenheterna). Plan och-Byggenheten har en framtagen mall som lämnas vid beviljande av ansökan/anmälan
B.8	Genomföra informations-kampanj bland skolbarn med avfallsfokus	2020 2022 2024	Information	Medel	Avfallsenhet/ Kommunikatör/ Utbildning	Melleruds kommun har tagit fram en utbildningsplan och som ska påbörjas i 2025, övriga kommuner är det planerat inför 2025.

B.9	Gemensam informationsaktivitet med fokus på att sortera ut förpackningar och tidningar	2018	Information Admin	Medel	Avfallsenhet/ kommunikatör	Kommunerna har tagit fram ett informationsbrev, samt information på hemsidorna.
B.10	Utreda möjligheten till samarbeten med organisationer för återbruk på ÅVC	2020	Upphandling Admin	Liten	Avfallsenhet	Kommunerna samarbetar med AME, som har en mindre skala av återbruk